

SAVET ZA ŠTAMPU
Komisija za žalbe
Br. 10
28.6.2012. godine
Beograd

ZAPISNIK

Sa devete sednice Komisije za žalbe održane 28.6.2012. sa početkom u 18 sati, u prostorijama Saveta za štampu.

Sednici su prisustvovali članovi Komisije: Filip Švarm, predsedavajući, Petar Jeremić, Aleksandar Đivuljskij, Stojan Marković, Božo Prelević, Zoran Ivošević, Tamara Skrozza, Nebojša Spaić, Predrag Azdejković i generalna sekretarka Saveta Gordana Novaković, sazivač sednice.

Odsutni članovi Komisije: Ljiljana Smajlović i Slaviša Lekić

Ostali prisutni: Dejan Miladinović, predsednik Upravnog odbora Lokal presa

Dnevni red:

1. Razmatranje žalbe Blagoja Bakovića na tekstove objavljene u listovima „Blic“, „Alo“ i „Press“
2. Razmatranje žalbe glavnog urednika portala „Pištaljka“ na tekst objavljen u „Večernjim novostima“
3. Razno

Na početku sednice članovi Komisije obavešteni su da je predsedavajuća Ljiljana Smajlović odsutna i da će sednicu voditi zamenik predsedavajućeg Filip Švarm.

1. Članovi Komisije najpre su razmotrili žalbu koju je podneo pesnik Blagoje Baković zbog tekstova o njegovoj knjizi pesama za decu o Novaku Đokoviću, objavljenih u tri dnevna lista 30.5.2012. godine. Aleksandar Đivuljskij je predložio da on upozna članove Komisije sa predmetom žalbe, koji mu je, kako je rekao, dobro poznat. On je objasnio da je čitav „slučaj“ pokrenuo komentar anonimnog roditelja na jednoj društvenoj mreži da pesma „Ja se kladim na Noleta“ poziva decu na kockanje. Knjiga u kojoj je objavljena sporna pesma predstavljena je u jednoj novosadskoj osnovnoj školi, a mediji su, potom, na naslovnim stranama objavili priče o tome kako se deci prodaje knjiga kojom se propagira kockanje i zloupotrebljava lik poznatog tenisera. Đivuljskij je ukazao da čitav slučaj ne zaslužuje toliku pažnju medija, i posebno istakao da su naslovi netačni, neprimereni i senzacionalistički. Sve tri novine su, po njemu, prekršile Kodeks novinara, i to time što naslovi ne odgovaraju sadržaju tekstova, i zato što nisu sa dužnom pažnjom proverile sve činjenice od značaja za priču.

Ostali članovi Komisije nisu se saglasni sa ovakvim mišljenjem, smatrajući da su je u svim tekstovima pružena mogućnost i „drugoj strani“ da iznese svoje stavove. Nebojša Spaić je rekao da novine imaju pravo na senzacionalističke naslove i da ne predstavlja nikakav prekršaj ako se od tri mišljenja izneta u tekstu u naslov „izvuče“ jedno, po oceni urednika najatraktivnije. Članovi Komisije Božo Prelević, Tamara Skrozza, Predrag Azdejković i Filip Švarm su naglasili da je ova tema svakako mogla da se obradi mnogo bolje i ozbiljnije, da su tekstovi mogli biti mnogo bolje napisani, ali da Kodeks, ipak, nije prekršen. Oni su naveli da su u svim tekstovima citirani i pesnik i direktor škole u kojoj je knjiga predstavljena, koji su izneli svoje viđenje, kao i mišljenja stručnjaka i drugih zainteresovanih, te se može govoriti o tome da su tekstovi jednostrani.

Stojan Marković je rekao da bi se možda moglo razgovarati o tome da li je „Blic“ prekršio Kodeks stampajući celu spornu pesmu i to u mnogo većem tiražu od tiraža same knjige, ali kako to nije predmet žalbe, drugog prekršaja Kodeksa novinara, po njegovom mišljenju, nema.

Posle rasprave, Komisija je sa osam glasova „za“ odlučila da Kodeks nije prekršen. „Protiv“ je glasao Aleksandar Đivulskij, a Komisija je odlučila da njegovo mišljenje bude navedeno u odluci koja se dostavlja podnosiocu žalbe i medijima na koje se žalba odnosi.

2. Razmatrajući žalbu glavnog urednika portala „Pištaljka“ na tekst objavljen u „Večernjim novostima“, članovi Komisije su kao centralno pitanje postavili - da li je Kodeks prekršen time što nije naveden izvor informacije. Filip Švarm je rekao da je iz dostavljenog odgovora novinarke „Novosti“ jasno da je ona kontaktirala Upravu za sprečavanje pranja novca i dobila od njih odgovor, identičan onome koji je dobila i „Pištaljka“. Ipak, kako je istakao, za razliku od ostalih medija koji su se pozvali na „Pištaljku“ kao na izvor, „Novosti“ su u tekstu navele „nezvanične izvore“, a novinarka je u odgovoru Komisiji za žalbe navela da su informaciju objavili lokalni mediji. On je dodao i da je kod nas postalo gotovo uobičajeno da se preuzimaju čitavi tekstovi iz drugih medija, bez navođenja da su preuzeti i da je to ozbiljno kršenje etičkih normi. Petar Jeremić je istakao da Kodeks propisuje obavezu navođenja izvora čak i kada se tekst parafrazira, a Tamara Skrozza je naglasila da je pitanje elementarne časti da se kolegi novinaru oda priznanje za nešto što je otkrio time što će se navesti da informacija potiče od njega i ocenila da u ovom slučaju Kodeks jeste prekršen.

U toku rasprave istaknuto je i da je novinarka „Novosti“, da bi dobila informacije od Uprave za sprečavanje pranja novca, morala da potpiše pristanak da će im tekst pre objavljivanja poslati na autorizaciju. Članovi Komisije smatrali su ovo neprihvatljivim, pa je zaključeno da bi u tekstu odluke trebalo navesti i da je takvo ponašanje državnih institucija suprotno Zakonu o javnom informisanju i Zakonu o dostupnosti informacija od javnog značaja.

Komisija je, nakon rasprave, jednoglasno odlučila da su „Večernje novosti“ prekršile Kodeks novinara i da imaju obavezu da objave ovu odluku Komisije za žalbe.

Sednica je završena u 18.50. sati.

Zapisnik vodila:

Gordana Novaković,

generalna sekretarka Saveta za štampu

Predsedavajući:

Filip Švarm